

נציבות תלונות הציבור על שופטים

לשכת הנציב אשר קולה
ס. נשיא, שופט מחוזי (בדימוס)

ג' בסיון תשפ"ו
19 במאי, 2026
מספרינו: 182/26, 692/25 / בית משפט השלום

תמצית החלטה

על הדיון בבית המשפט לתביעות קטנות – הליכי גישור, הסתייעות במתנדב בית המשפט, קיום דיון "מחוזי לפרוטוקול" והצעה להכריע בדיון על דרך הפשרה

תקציר: במסגרת הכרעתו בשתי תלונות התווה הנציב קווים מנחים אשר לדרך הדיון הראויה בבית המשפט לתביעות קטנות בהיבטים אלה.

אשר להצעה להכריע את ההליך על דרך הפשרה - הצעה להכריע בדיון על דרך הפשרה אינה ואסור שתהיה הליך מכאני שגרתי של היושב בדיון בפתח הדיון המתקיים בפניו. הסברי בית המשפט לצדדים אודות הליך זה חייבים להיות מתועדים במדויק בפרוטוקול או בהקלטת הדיון. הסברי בית המשפט אודות השתתפות הוצאות היה וינתן פסק דין מנומק חייבים להיאמר בלשון מידתית וזהירה, באופן שלא יתפרש כאיום או כהפעלת לחץ על מי מבין בעלי הדיון, שלא נתן את הסכמתו לסיים את ההליך בפשרה או על דרך הפשרה. אף ברי, כי אין לעשות שימוש בתיבה "הוצאות גבוהות". במתן פס"ד על דרך הפשרה נשקלים שיקולים אחרים מאלו הנשקלים בפס"ד מנומק לגופו (ע"א 1639/97 אגיאפוליס בע"מ נ' הקסטוריה אינטרנציונלה, פ"ד נג(1) 337 (1999) וכן חוות דעתה 8/04 מיום 6.7.04 של הנציבה הראשונה, השופטת (בדימוס) ט' שטרסברג-כהן הסדרת סכסוכים בפשרה או בפסק דין בדרך של פשרה).

אשר למתנדבי בית המשפט - בהיבט המערכתי של התלונה טוב עשה בית המשפט כשבחן את הסוגיה לעומקה תוך חידוד גבולות המותר והאסור וניסוח אמנה למתנדבים. ואולם אין ליושב בדיון את הכלים המעשיים לפקח על פעילותם או על דבריהם לצדדים. לפיכך יש להפעיל את נוהלי בית המשפט בעניינם בשום שכל תוך הקפדה על הסבר מפורט, חזור והסבר למתנדבים על תפקידם, על שמותר להם להגיד לצדדים ועל שנאסר להם להגיד לצדדים. מוטב גם כי דברים אלו בדבר תפקידו של המתנדב ייאמרו מפורשות לצדדים ואף יקבלו ביטוי בפרוטוקול. ככל שלבקשת היושב בדיון לאחר שנשמעו הצדדים באולם מתבקש המתנדב לשוחח עמם, צריך הדבר להיות מתועד כדבעי אף הוא בפרוטוקול, לרבות שמו של המתנדב, כמו גם מתן הסכמתם של הצדדים לכך. אשר לדיון "מחוזי לפרוטוקול" - מדובר בפרקטיקה שראוי לצמצמה והדיון מחייב לרשום בפרוטוקול את עיקרי הדברים.

אשר לנסיגות מרובים מדי להכריע בהליך שלא על דרך מתן פסק דין - שומה על בית המשפט לזכור, כי הצדדים זומנו לדיון הוכחות בפניו, ומטבע הדברים חיכו הם זמן רב ליומם בבית המשפט. אין זה ראוי אפוא להפנותם לגישור בפתח הדיון מבלי שבזימון שנשלח להם ניתנה הוראה או הנחייה כלשהי לעניין זה. זאת ועוד אחרת יש לבכר קיום דיון קצר וענייני שבסופו יינתן פסק דין לכאן או לכאן תחת ניסיונות מרובים להכריע את הדיון בדרך אחרת, במיוחד עשה שהיושב בדיון סבור, כי מדובר בתביעה שאין לה סיכוי של ממש. הקדשת פרק זמן נכבד שלא להליך לגופו אף עשויה לגרום לבעלי הדיון תחושת לחץ לסיים את ההליך או לוותר על זכויותיהם.

1. לפתח הנציבות הונחו שתי תלונות על רשמית בכירה של בית משפט השלום בטיפולם בתיקי בית המשפט לתביעות קטנות.

התלונה הראשונה

2. התלונה הראשונה הוגשה על ידי נציג חברת ביטוח שליווה לדיון נתבעת (מבוטחת שלה) בגין תביעת "נזקי פח" של תאונת דרכים. לדבריו, הרשמית פעלה בכוחניות כדי לאלץ את הצדדים להסכים למתן פסק דין בהליך על דרך הפשרה תוך איום בהוצאות משפט גבוהות אם לא יסכימו להצעתה, כשהיא אף רותמת לכך מתנדב של בית המשפט. לדבריו, עוד לפני הכניסה לדיון הבהיר

המתנדב, כי הרשמת מבקשת "שנדע את ההבדל" בין פסק דין מנומק לבין מתן פסק דין על דרך הפשרה. כבר בפתח הדיון הציעה הרשמת כי ההליך יוכרע על דרך הפשרה, הסכמה לה הסכימה התובעת והתנגדה הנתבעת. או אז לדבריו החלה "התנהגות מזעזעת של הרשמת כאשר הינה מאיימת על הנתבעת כי באם לא תסכים" יפסקו לחובתה הוצאות בסך של אלפי שקלים, וזאת עוד לפני שמיעת ההליך לגופו. סופו של דבר נדחתה התביעה תוך חיוב הנתבעת הוצאות לאחר שהרשמת רטנה "חבל עוד יהיו פה הוצאות גבוהות בתיק".

3. בתגובתה לתלונה מסרה הרשמת, כי היא מנהלת תיקי שיבוב בתביעות רכב הן בבית המשפט והן בתיקי בית המשפט לתביעות קטנות וכי נוהגה הוא תמיד בתחילת הדיון לשאול אם יש הסכמה למתן פסק דין על דרך הפשרה, כשהדבר משתקף בפרוטוקול. מעבר להסבר המוקלד בפרוטוקול היא מוסיפה הסבר בעל פה, כי אי הסכמה להליך אין בה כדי להשפיע על תוצאות פסק הדין וכי "ההחלטה לפי 79א היא בדיוק אותה החלטה שאני מתכוונת לתת לפי פסק דין מנומק אך בלי הנימוק". כן היא מוסיפה הסבר, לדבריה, כי אם ינתן פסק דין מנומק יושתו הוצאות על התובע אם תידחה התביעה ועל הנתבע אם תתקבל, וזאת כדי "שצד אחד לא ירגיש מאוים בתשלום הוצאות משום שלא ידוע בשלב ההתחלתי לפני שמיעת התיק על מי הן יחולו". בהליך נתנה פסק דין מנומק עליו ניתן היה להשיג בהליכי ערעור. פסק דין על דרך הפשרה ניתן לא משום עצלות בית המשפט. לדבריה: "תביעות נזקי רכוש הן מהפשוטות ביותר שיש, ולכן אין בעיה לביהמ"ש לתת פסק דין מנומק, בתביעות אלו שבדרך כלל הוא קצר מאוד גם אם קיימים 3 או 4 נימוקים, ובכל התביעות שאני דנה בהן בכלל ... 'החיסכון' בכתיבה של הנימוקים על דרך של 79א הוא בערך של חצי עמוד ולא משנה לי אם מדובר במנומק או לא, זאת עבודתי".

4. נוכח תגובת הרשמת הראשונה והתייחסותה להסבריה בעל פה ביקש הנציב מהרשמת הסבר נוסף.

5. הרשמת הבהירה כך: "אינני עושה שימוש רב במתן פסק דין לפי סעי' 79א. בתיק זה אכן הצעתי לצדדים לעשות שימוש בדרך זו". הקלטת הדיון על ידי בית המשפט החלה לאחר הכתבת הצעת בית המשפט לצדדים על מנת למנוע תיעוד כפל. היא לא ביקשה ממתנדב בית המשפט להסביר לצדדים את ההבדלים בין מתן פסק דין רגיל למתן פסק דין על דרך הפשרה ואינה מנחה אותו באופן פרטני לעולם. ידוע לה כי המתנדבים מסבירים לצדדים גם בעמדת קבלת הקהל וגם בכניסה לאולמות על אופן התקיימות הדיון והאופנים השונים בהם ניתן לתת פסק דין או לפשר באולם, ואין למצוא בכך לדעתה פסול, ואולם היא אינה מסתמכת על ההסבר הכללי של המתנדבים בשום אופן ומסבירה את הדברים בעצמה לצדדים באולם.

6. נשיאת בית המשפט שם באמצעות סגן הנשיא ביקשה להוסיף התייחסות מערכתית לתלונה בכל הקשור להפעלת מתנדבי מרכז הסיוע שמופעל בבית המשפט ושעיקרה בחינת הפעלת מערך המתנדבים ומתן הנחיות ברורות לאופן הפעלתם.

7. הנתבעת עצמה אף היא תמכה באמור בתלונה. לדבריה, עוד לפני הדיון פנה אליה מתנדב בבית המשפט וניסה לשכנע אותה להתפשר במקום לקיים דיון. היא סירבה אך לאורך כל הדיון שררה אווירה מלחיצה, הרשמת מלמלה לעצמה שוב ושוב: "חבל, חבל שאתם לא מסכימים לפשרה, יהיו פה הוצאות גבוהות". היא הרגישה שהרשמת לא מקשיבה למה שנאמר, אלא כועסת על כך שהיא התעקשה על קיום דיון ועל מתן פסק דין. היא יצאה מהדיון בתחושה מאד קשה שהחוק או העובדות לא באמת עניינו את הרשמת, אלא רק המהירות שבה אפשר לסיים את הדיון. עוד הוסיפה, כי אילו היו בידיה האמצעים הייתה משיגה על פסק הדין בהליכי ערעור.

8. התובעת בהליך מסרה, כי הדיון נערך בצורה יסודית ורצינית, כשלתובעת ולנתבעת ניתנה אפשרות מלאה לתת את גרסתן לאירוע בלי הפרעה. הסברי הרשמת על מתן פסק דין על דרך הפשרה לא נעשו בדרך של איום.

9. בהחלטתו בתלונה ציין הנציב, כי נדמה ובוזהירות המתבקשת, כי דברים שאמרה הרשמת בתגובתה המקורית לתלונה אינם מתיישבים עם הסבריה המאוחרים יותר בתגובתה המשלימה, אשר להצעתה לצדדים להכריע בהליך על דרך הפשרה. בתגובתה המקורית מסרה, כי ביחס להצעה ליתן פס"ד לפי סעיף 79א לחוק בתי המשפט "... זהו הנוהג שלי תמיד בתחילת הדיון ... גם בבימ"ש לתביעות קטנות וגם בבימ"ש השלום", ואולם בתגובתה המשלימה ציינה: "אינני עושה שימוש רב במתן פסק דין לפי סעיף 79א. בתיק זה אכן הצעתי לצדדים לעשות שימוש בדרך זו". האם מדובר אפוא בהצעה הניתנת על ידי הרשמת לבעלי הדין בכל הליך והליך שנדון בפניה או שמא רק בחלק מן ההליכים באופן שאינו תדיר? והאם בהליך מושא התלונה ניתנה הצעה כאמור מאחר שלדעת הרשמת הוא התאים להיות מוכרע בדרך זו?

10. הנציב ביקש לציין את המובן מאליו – הצעה להכריע בדין על דרך הפשרה אינה ואסור שתהיה הליך מכאני שגרתי של היושב בדין בפתח הדיון המתקיים בפניו וזאת בדיוק כפי שהבהירה הרשמת בתגובתה המאוחרת.

11. גם אשר להסברי הרשמת לצדדים, נמצאו אי דיוקים בין התגובה לבין מה שנכתב בפרוטוקול. בתגובתה המקורית לתלונה ציינה הרשמת, כי מעבר להסבר שתועד בפרוטוקול היא מסרה לצדדים בהליך מושא התלונה הסברים נוספים בעל פה (שלא תועדו בפרוטוקול ואף לא

תועדו בהקלטה): כי "ההחלטה לפי 79א היא בדיוק אותה החלטה שאני מתכוונת לתת לפי פסק דין מנומק אך בלי הנימוק"; וכי "אם התביעה נדחת ההוצאות חלות על התובע, ואם מתקבלת על הנתבע". והוסיפה הרשמת כך בתגובתה: "אני עושה זאת דווקא כדי שצד אחד לא ירגיש מאויים בתשלום הוצאות משום שלא ידוע בשלב ההתחלתי לפני שמיעת התיק על מי הן יחולו וכך אני מדגישה". התיעוד בפרוטוקול שונה מן ההסבר בעל פה, שכן בהסבר בעל פה הוספה אמירה שאדרש אליה בהמשך ולפיה ההחלטה על דרך הפשרה היא בדיוק אותה החלטה כמו בפסק דין מנומק וכן אמירה בעניין ההוצאות.

12. כשנשאלה הרשמת מדוע לא תועד ההסבר בפרוטוקול היא מסרה בתגובתה המשלימה לתלונה, כי "זה מונע כפילות (גם בכתב וגם בהקלטה) והפרוטוקול משקף נכונה את ההליך שמתקיים". ואולם וכאמור לעיל שוני של ממש יש בין ההסבר בעל פה לזה המופיע בפרוטוקול או למצער יש בהסבר בעל פה הסבר נוסף, משכך לא ירד הנציב לסוף דעתה של הרשמת גם בעניין זה.

13. כך או כך, ציין הנציב, ההסבר הנוסף שניתן לטענת הרשמת לא תועד לא בפרוטוקול ולא בהקלטה. משכך אין בידו לקבל את עמדת הרשמת, כי לא השמיעה בפני הצדדים דברי איום בהשתתפות הוצאות גבוהות על הנתבעת אם לא תסכים למתן פסק דין בהליך על דרך הפשרה, מה גם שגרסת המתלונן בעניין זה מקבלת חיזוק של ממש בתגובת הנתבעת לפיה הרשמת "מלמלה לעצמה שוב ושוב: חבל חבל שאתם לא מסכימים לפשרה, יהיו פה הוצאות גבוהות".

14. ככלל, הקלטת הדיון חייבת לשקף את הסברו המלא של בית המשפט לבעלי הדין. תכליתה של הקלטת הדיון הינה להבטיח תיעוד מדויק ומלא של ההליך המשפטי, כשבכך יהיה להסיר ספק אודות קורות הדיון ואף לתרום לשמירה על שקיפות ההליך ומתן אפשרות לעמוד על טיבו המלא על ידי ערכאת הערעור. ההסבר שניתן על ידי בית המשפט לצדדים הינו חלק בלתי נפרד מן הדיון וחייב אפוא להיות מתועד בו באופן מלא.

15. מעבר לדרוש הוסיף הנציב, כי כאשר ההקלטה אינה מתבצעת מראשית הדיון עלול הדבר לעורר חשש, כי דברים מסוימים נאמרו טרם תחילת ההקלטה במכוון, כדי שלא יתועדו בפרוטוקול, ואף מכך ראוי להימנע.

16. לגופם של דברים כבר העירה בעבר הנציבות לא אחת, כי הסברי בית המשפט אודות השתתפות הוצאות היה וינתן פסק דין מנומק חייבים להיאמר בלשון מידתית וזהירה, באופן שלא יתפרש כאיום או כהפעלת לחץ על מי מבין בעלי הדין, שלא נתן את הסכמתו לסיים את ההליך בפשרה או על דרך הפשרה. אף ברי, כי אין לעשות שימוש בתיבה "הוצאות גבוהות".

17. הנציב הוסיף, כי דברי הרשמת לפיהם מסרה לבעלי הדין בעל פה כי "החלטה לפי א79 היא בדיוק אותה החלטה שאני מתכוונת לתת לפי פסק דין מנומק אך בלי הנימוק" מעוררים תמיהה, שכן במתן פס"ד על דרך של סעיף 79א נשקלים שיקולים אחרים מאלו הנשקלים בפס"ד מנומק לגופו (ע"א 1639/97 אגיאפוליס בע"מ נ' הקסטודיה אינטרנציונלה, פ"ד נג(1) 337 (1999) וכן חוות דעתה 8/04 מיום 6.7.04 של הנציבה הראשונה, השופטת (בדימוס) ט' שטרסברג-כהן הסדרת סכסוכים בפשרה או בפסק דין בדרך של פשרה).

18. לעניינו של המתנדב מבחינת בית המשפט - בהיבט המערכתי של התלונה בכל הנוגע לפעילות המתנדבים טוב עשה בית המשפט שבחן את הסוגייה לעומקה תוך חידוד גבולות המותר והאסור וניסוח האמנה. במקרה דנן (שארע טרם בחינת הסוגייה בהיבט המערכתי וטרם ניסוח האמנה), פנה המתנדב לבעלי הדין עוד טרם שהחל הדיון בפני הרשמת. דבר שכמובן יש להימנע הימנו ויש לקוות כי מכאן ולהבא הדבר לא יישנה.

19. הנציב לא מצא תשתית מספקת לקבוע, כי המתנדב הונחה טרם הדיון למסור הסבר כלשהו לצדדים או להכווינם למתן הסכמה כי ההליך יוכרע על דרך הפשרה, הגם שככל הנראה יכול שכך היה, שכן המתנדב עצמו לא זכר את ההליך הספציפי.

20. הנציב הוסיף, במבט צופה פני עתיד, כי ככל שלבקשת היושב בדיון לאחר שנשמעו הצדדים באולם מתבקש המתנדב לשוחח עמם, צריך הדבר להיות מתועד כדבעי בפרוטוקול, כמו גם מתן הסכמתם של הצדדים לכך.

21. סוף דבר – התלונה הראשונה מצאה מוצדקת הן לעניין דרך רישום הפרוטוקול, הן בהשמעת דברי איום בהוצאות על הנתבעת, והן במתן הסבר לא נכון, זה שבעל-פה, למהות ההליך של הכרעה בדיון על דרך הפשרה.

התלונה השנייה

22. התלונה השנייה עירבה אף היא מתנדבת ממרכז הסיוע, ולפניה הליכי גישור אליהם הפנתה הרשמת את בעלי הדין בפתח הדיון וקיומו של דיון מחוץ לפרוטוקול.

23. טענת המתלונן, כי הרשמת "רמזה רמז עבה" לכך ש"אין לתביעה סיכוי", הוכחה על ידי הרשמת, שלדבריה ביקשה מהצדדים לקיים דיון מחוץ לפרוטוקול ובו שיקפה לצדדים את סיכויי התביעה. כמו כן, מחוץ לפרוטוקול ניתנו לצדדים הסברים בנוגע לרכיבים שאינם ברי תביעה לפי הדין. ואולם, מדובר בדברים שלא תועדו, ואין אפשרות להתחקות אחר תוכנם המדויק.

24. אשר לקיומם של שיח או דיון בלתי פורמלי מחוץ לפרוטוקול ציין הנציב, כי הוא כבר עמד בהחלטה אחרת על כך שמדובר בפרקטיקה שראוי לצמצמה (מספרנו: 808/25) -

”פרקטיקה זו מוסדרת בסעיף 68א(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ”ד-1984, הקובע באילו מקרים רשאי בית המשפט, בהסכמת הצדדים, לכלול בפרוטוקול הדיון רק את עיקרי הדברים, ולמעשה, לקיים דיון מחוץ לפרוטוקול, בהתאם לאמור בסעיף זה, החוק מתיר רישום תמציתי בדיונים מסוימים כפי שמפורט שם. מסקירת מאות תלונות עולה, כי מרביתן, או למצער חלק ניכר מהן, עניינן בטענות הקשורות לדברים שנאמרו מחוץ לפרוטוקול. מבלי לקבוע מסמרות באשר לפרקטיקה הרווחת, ובמבט צופה פני עתיד, דומני שרצוי לצמצם דיונים מחוץ לפרוטוקול, ולנהל, ככל שניתן, גם דיוני פשרה תחת תיעוד רשמי, ולו תמציתי, המשקף את מהות ההתנהלות והאווירה, וזאת כדי למנוע טענות להטיה, שכתוב הפרוטוקול וכיו”ב.”

25. היעדר התיעוד יוצר “חלל ראייתי” העלול לפגוע ביכולת לברר בדיעבד מחלוקות הנוגעות להמלצות או להצעות בית המשפט, שלהן עשויה להיות השלכה אופרטיבית על המשך ניהול ההליך. ראוי הוא אפוא כי בית המשפט יעלה על הכתב, ולו באופן תמציתי, את עיקרי הדברים שנאמרו ביחס להצעתו לבעלי הדין.

26. אשר למתנדבת בית המשפט - דבר נוכחותה באולם הדיונים ושמה לא מצאו ביטוי בפרוטוקול הדיון. בהיבט המערכתי, ציין הנציב, קיימת חשיבות לתיעוד נוכחותו של המתנדב באולם במספר מישורים: לצורך הבטחת שקיפות מלאה של ההליך ותיעוד זהות כלל הגורמים שנכחו בו; לצורך בירור תלונות או טענות המתעוררות בדיעבד, שכן בהיעדר רישום מסודר קיים קושי ממשי להתחקות אחר הנוכחים באולם ולקבל את התייחסותם לקורות הדיון; רישום כאמור אף יסייע במניעת אי בהירות או מחלוקת אשר לעצם נוכחותו של המתנדב בדיון, היקף מעורבותו ותפקידו בהליך. בנוסף, יהיה ברישום כדי לחזק את אמון הציבור בתקינות ההליך ובפיקוח המערכתי על פעילות המתנדבים הפועלים במסגרת בתי המשפט.

27. ואף זאת - ככל שלבקשת היושב בדין המתנדב מתבקש לשוחח עם בעלי הדין, אף דבר זה צריך להיות מתועד בפרוטוקול.

28. הנציב הטעים, כי אינו בא חלילה לפגוע בפרויקט המתנדבים המופעל בבית המשפט שבנדון, אולם יש לזכור ולהזכיר כי האחריות לניהולו התקין של ההליך מוטל על היושב בדין ובנדון דנן על הרשמת. אכן כאמור אין אני מוסמך לבחון את התנהלות המתנדבים או מי מהם ואולם יש לזכור כי למעשה אין ליושב בדין את הכלים המעשיים לפקח על פעילותם או על דבריהם לצדדים. לפיכך יש להפעיל נוהל זה בשום שכל תוך הקפדה על הסבר מפורט, חזור

והסבר למתנדבים על תפקידם, על שמותר להם להגיד לצדדים ועל שנאסר להם להגיד לצדדים. מוטב גם כי דברים אלו בדבר תפקידו של המתנדב ייאמרו מפורשות לצדדים ואף יקבלו ביטוי בפרוטוקול ובכך יימנעו תקלות כגון אלו שהיו בהליך זה. כמפורט לעיל בהליך שלפנינו לא הובהרו הדברים כל צורכם ואולי אף כלל לא.

29. עוד העיר הנציב על הנוהל המתואר על ידי הרשמת לפיו עם תחילת הדיון נשלחו הצדדים על ידה להליך של גישור. בכל הכבוד לעמדתה זו של הרשמת הרי שיש לזכור כי הצדדים זומנו לדיון הוכחות בפניה, ומטבע הדברים חיכו הם זמן רב ליומם בבית המשפט. אין זה ראוי, כך לטעמו של הנציב, להפנותם לגישור בפתח הדיון ומבלי שבזימון שנשלח להם ניתנה הוראה או הנחייה כלשהי לעניין זה.

30. זאת ועוד אחרת. חלף דיון קצר וענייני שבסופו יינתן פסק דין לכאן או לכאן התקיים לפנינו דיון בחמש מערכות כך כעולה מתגובת הרשמת וכדלהלן:

הצדדים התייצבו באולם ומן הסתם הוחלפו ביניהם לבין הרשמת מילים מספר.

הצדדים ניהלו הליכי גישור.

הצדדים שבו לאולם בית המשפט ונוהל שיח מחוץ לפרוטוקול בו הוסבר למתלוננים, כך לטענת הרשמת, שחלק מרכיבי התביעה לא יוכל להתקבל ומשכך הוצע להם להיעזר במתנדבת.

הצדדים ניהלו שיחה עם המתנדבת ולא הגיעו להבנות.

הצדדים שבו וחזרו לאולם ושוב התקיים דיון בלתי פורמלי.

31. כלום ייפלא אפוא שהתובעים הרגישו שמופעל עליהם לחץ לסיים את התיק ולוותר למעשה על תביעתם? האם סביר ורצוי הוא, כי אזרח המגיע לבית משפט לתביעות קטנות כך יחוש?

32. האם סביר הוא להשקיע כ"כ הרבה זמן ואנרגיה בשכנוע צדדים להסכים לפשרה או לוותר על תביעתם? אם סברה הרשמת שאין סיכוי של ממש לתביעה, האם לא עדיף לשמוע בקצרה את הצדדים וליתן פס"ד קצר קבוע בחוק ובתקנות לעניין זה.

33. דומה, ציין הנציב, וכפי שכתב בעבר, לעיתים משקיעים הרשמים והשופטים אנרגיה מיותרת ואולי אף הפעלת לחץ סמוי כדי לשכנע צדדים להגיע לפשרה, דבר שגם גורר אחריו תלונות רבות וזאת המקום כאמור ליתן פס"ד קצר וענייני.

34. עמד על כך בהקשר דומה גם הנציב לשעבר, השופט (בדימוס) א' ריבלין, בתמצית החלטתו 41/16 מיום 4.4.16 הפצרות חוזרות ונשנות מצד בית המשפט להכריע בדין על דרך הפשרה, כשציין, כי "משמסרבים הצדדים להצעת בית המשפט יש להכריע בתיק לגופו, ולו רק

כדי למנוע מראית עין של הפעלת לחץ והשמעת טענות על ידי מי מבעלי הדין, בדיעבד. תכופות הזמן והמשאבים המוקדשים לניסיונות הפשרה מוציאים את רוח הפשרה בהפסד המתבטא באמון המתדיינים במערכת הצדק, ולעיתים מתבטא גם בזמן השיפוטי שאינו נחסך”.

35. התלונה השניה נמצאה אפוא מוצדקת אף היא.